KARİKATÜR

Avrupada Sun'i Kalp
Yapılmağa Başlandı..
—Acaba Bugün
Hangisini Kullansam?!
SAF
HOPPA
KURNAZ
AFİF
MASUM
ŞEYTAN
MELEK

Dünya Karikatürleri

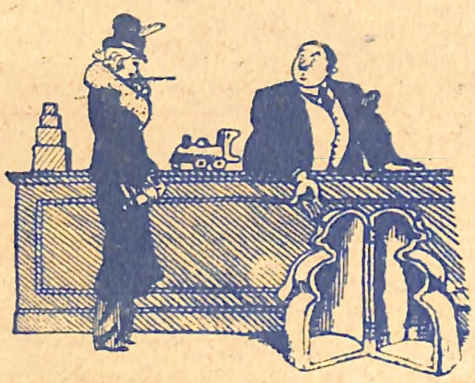

MAKİNE ASRI:

Tezgâhtar — Her şey makineleşti madam, işte çocuğunuz için kardan adam yapmıya mahsus kalıp. Bir günde seksen, doksan tane yapar eğlenir!..

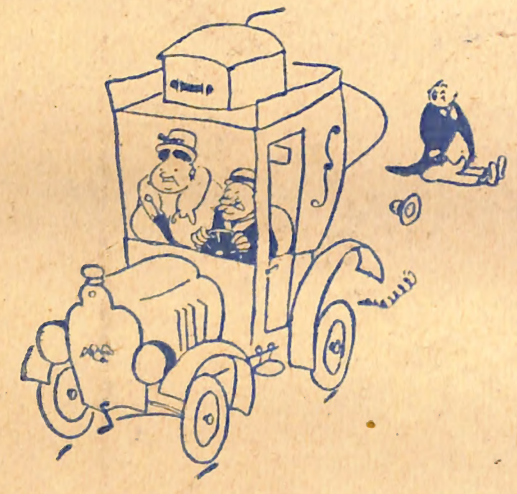

ADETA OTOMOBİLMİŞ:

Direksiyondaki — Hani ya, bu arabaya «Ninem zamanımdan kalmadır, bir işe yaramaz» diyordun. İşte bak, adam bile eziyor!...

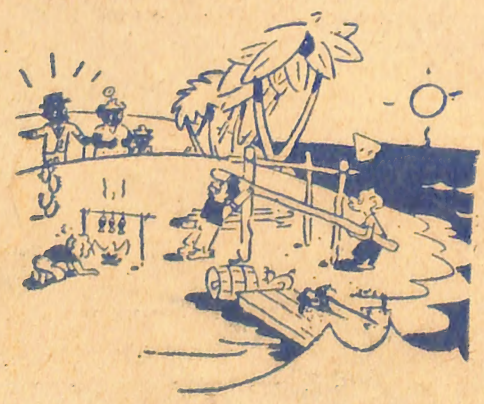

ROBENSON DEVRİ GEÇTİ:

Yerliler — Pardon kazazede efendiler. Beyhude zahmet buyurmayın, buraya bir kilometre mesafede bütün konforları havi mükemmel oteller var!.

Bir oyuncu Rugbi maçına girerken ihtiyaten beline uzun bir kuşak sararsa ahval nice olur?...

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra Radyolin diş macunu kullanmalıdır, Çünkü

Güler yüz

için ilk şart
güzel diş

Güzel diş

için ilk ve
en esaslı şart da

Radyolin
Kullanmaktır.

RADYOLİN

MİKROPLARI % 100 ÖLDÜRÜR, DİŞLERİ FIRÇANIN GİREMEDİĞİ YERLERE KADAR NÜFUZ EDEREK TEMİZLER, PARLATIR, DİŞ ETLERİNİ BESLER HASTALANMALARINA MÂNİ OLUR.
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa kullanınız.

No. 112 CİLT: 5 YIL: 3 FİATI 10 KURUŞTUR 17 ŞUBAT 1938

KARİKATÜR

ÇIKARAN: SEDAT SİMAVİ

İdarehanesi:

İstanbul. Ankara caddesinde hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103

ABONE ŞARTLARI:

Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

✻ PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH MECMUASI ✻

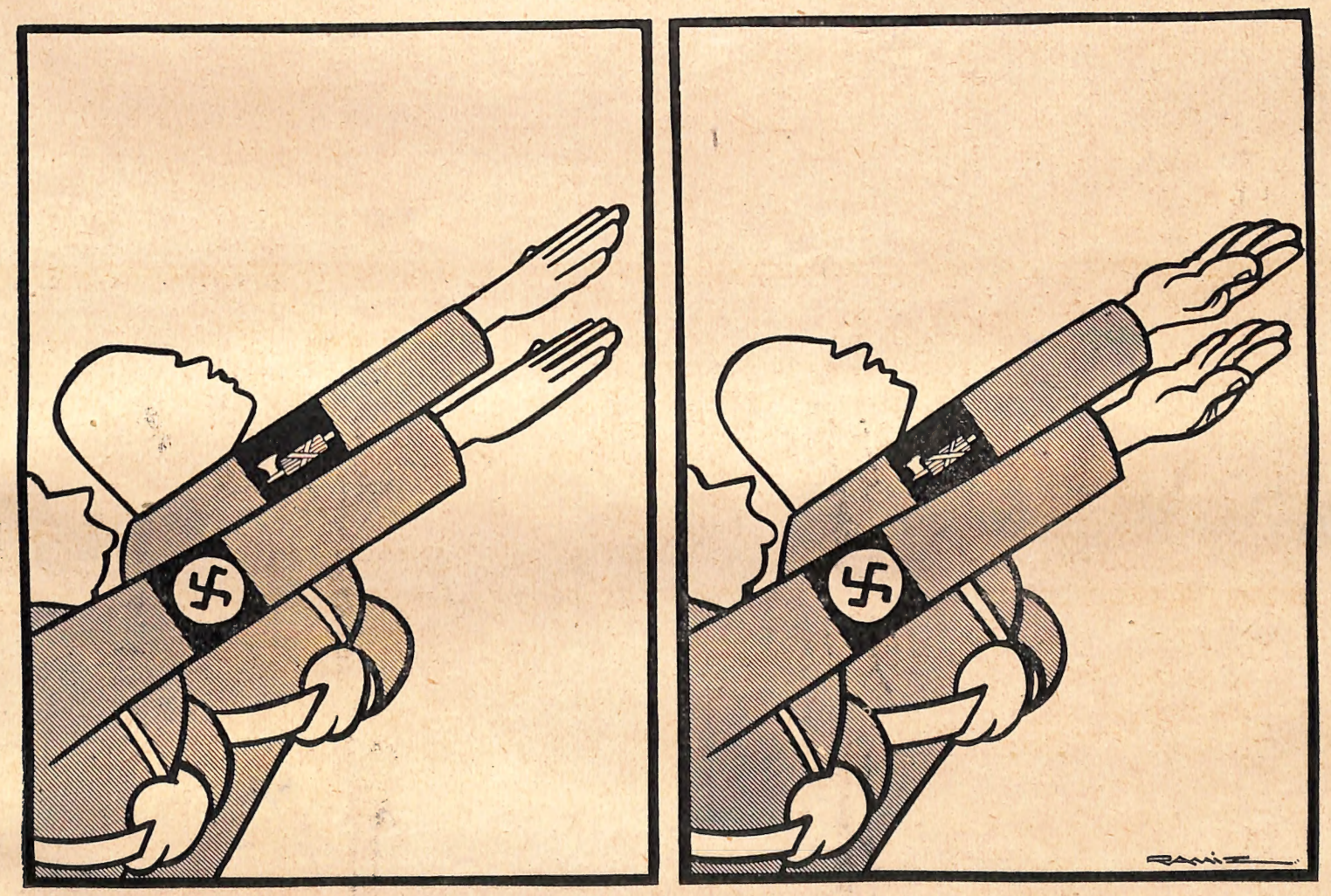

ELLER, FAŞİZMİN İKTİSADİ BUHRAN İÇİNDE OLDUĞUNU SÖYLÜYOR:

Faşizme göre: Milletler böyle olacak!

Milletlere göre: Faşizm böyle olacak!.

ESKİ AYLAR

BEN tiyatrodan pek hoşlanmam. Gündüzleri dram ve komedinin türlü çeşidini hayat sahnesinde görüp duyduktan sonra, geceleri bunların uydurma bir karikatürünü takma sakal, bıyıklı acemi aktörlerden seyretmiye gitmek bana mânasız gelir.

Fakat geçenlerde Anadolu kasabalarından birine ufak bir iş seyahati yaptım. Üç gece misafir kaldığım bu kasabada akşam güneş batmadan tek lokantaya yetişemezseniz aç kalıyordunuz. Otelde soba yoktu, odun kömürü yakarsanız kafanıza çarpıyordu. Ve ormanlardan yolsuz kesilen ağaçların ahı sizden çıkıyordu.

Kasabanın teceddütperver belediyesi, tavla ve kâğıdı yasak ettiği için kahveler ancak guruptan bir saat sonraya kadar dayanıyordu. Bereket versin yeri yurdu olmıyan yolcu için bütün bu mahrumiyetlere mukabil parlak bir toplantı yeri vardı: Operet.

Her tarafın karardığı ve sokağa ışık sızmasın diye evlerde perdelerin bile sımsıkı kapandığı zifiri karanlık bir gecede yeni tiyatro binası kapısındaki üç ampulun nasıl parlıyabileceğini tahmin edersiniz. Bu sene Paris sergisinde Eyfel kulesi ve Versay bahçesinde yapıl-

— Yakında yıldız yağmuru başlıyacakmış....
— Vah vah, desene bir alay genç yine sele kapılacak!...

dığı söylenen elektrik şenlikleri zannetmem ki bu ihtişam ile gözlere parlamış olsun.

Pervanenin muma atılması kabilinden öyle bir cazibeye tutulmuştum ki, içeride davulla operet oynamak değil, sopa ile adam dövmüş olsalardı galiba içeri girmekten kendimi alamıyacaktım.

Oh. Dünya varmış, öndeki sandalyelerde, arkadaki peykelerde insanlar oturuyor, ötede beride elektrikler yanıyor, ortada kahveciler, yemişçiler dolaşıyor. Medeniyet hakikaten başka şey. Allah kimseyi gördüğünden yâdetmesin.

Şaka bertaraf, kumpanya ve çalgı da fena değil. Gerçi piyeste ve oynanış tarzında bazı yüksek sanata aykırı aksaklıklar var ama, bereket versin teceddütperver belediye bunu müsamaha etmiş ve tavla ile kâğıt gibi bunu da yasak etmemiş.

* * *

Oyun başladı. Opera ağzınca tenor dememiz lâzım gelen baş artist eli yüzü düzgün bir insan. Arkasına kadifeden bir şövalye elbisesi giymiş, belinde şık bir kılıç. Kadife pantalonu kalınca butlarını fazla sıkmış, kalçalarını - maruf tâbirle - tanburaya döndürmüş ama ziyanı yok. Yalnız şarkılar esnasında karnını rahat bırakması için pantalonun üst düğmelerini çözmiye mecbur olmuş... Bazı zorlu sahnelerde bir kaza ihtimalinden korkarak hafif bir el hareketile pantalonun alt düğmelerini kontrol ediyor.

Avrupa tenorlarının granit gibi sert mermer gibi pürüzsüz seslerine mukabil bizimkininki kalbî eninler, ruhanî ihtizazlar, yakıcı nağmelerle dolu... Alafranga operet yahut opera parçasını ne tatlı bir alaturka edasile çeke, titrete söylüyor, sesi sabadan hicaza, nehaventten hüzama geçiyor...

Yarabbi ben bu tatlı sesi daha evvel nerede işittim? Ne ahenk, ne çehre bana katiyyen yabancı değil. Fakat okadar aradığım halde bir türlü bulup çıkaramıyorum.

Bir aralık tenor sımsıkı gözlerini kapamıştı. Sesini titreterek, kelimeleri uzatarak başını iki yana sallıyor, başındaki şövalye şapkasının tüylerini kımıldatıyordu.

Birdenbire sigara dumanlarile bulanmış elektrik aydınlıkları içinde garip bir hâdise cereyan etti. Şövalyenin başındaki şapkanın kenarları kabardı, bir beyaz sarık şekli aldı. Çehre makiyaj boyalarından sıyrıldı, on beş, yirmi yaş gençleşti ve ince bir kumral sakal ile çerçevelendi. Sonra büzmeli ipek gömlek şal örneği bir mintan haline geldi. İşlemeli ceket sof bir lâta şekli alarak

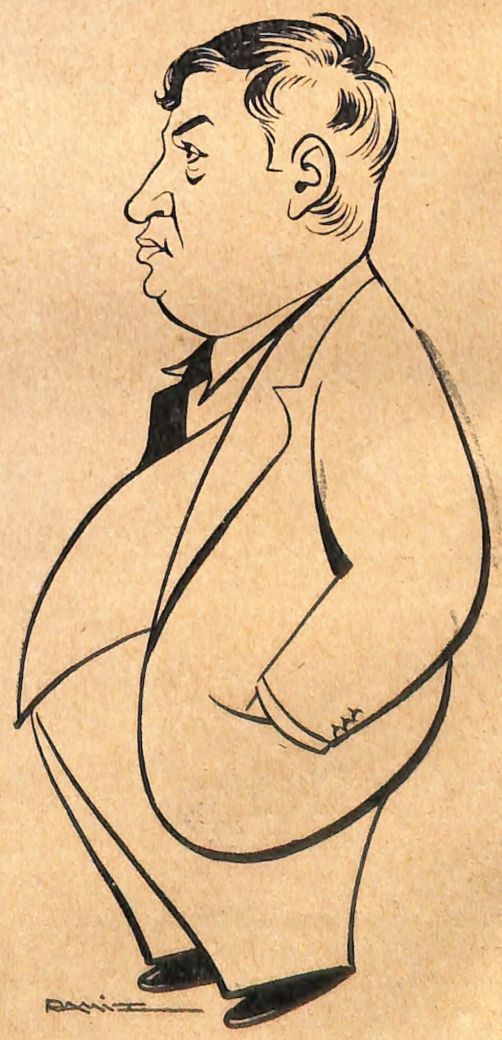

Adı cümlece malûm sevimli bir Öğretmen.

uzadı uzadı, tenorun dizlerine indi. Nihayet dar pantalon uçkurlu bir bol şalvara, ipek çoraplar ve kordelâlı iskarpin bir çift mest pabuca kalboldu. Şövalye kılıcı bu şalvarın beline sokulmuş bir divit manzarası almıştı.

Tenor bu esnada karşısındaki Primadonna'ya ne söylüyordu bilemiyorum. Yalnız sesi kulağıma sarahaten şu beyti terennüm ediyordu:

«Allah adı zikredelim evvelâ,
«Vacip oldur cümle işte her kula»

Aradığımı bulmuştum. Anadoluda karşıma çıkan tenor, bizim meşhur Fatih yangınında yanmış mahallemizdeki hafız (M..) den başkası değildi.

O zaman hıfzını yeni dinletmiş genç, kumral sakallı bir molla idi. Ölü evlerinde mevlût, düğün evlerinde aşır, minarede ezan ve Ramazanlarda Fatih camisinde mukabele okurdu. Şimdi de şükür yetiştirene tenor olmuş, asrî bir sahnede şövalye rolu oynuyordu.

Dün bir arkadaşa hafızın macerasını anlatıyordum, gülmiye başladı:

— Sade o mu, dedi, bugün Anadoluda dolaşan saz heyetlerindeki erkek hanendelerle operet aktörlerinin ekserisi ve en iyilerini bu eski hafızlar teşkil ederler. Aferin adamcağızlara. Eski zanaatin revaçtan düşmesi karşısında hileli yollara saparak âlemi de, kendilerini de rahatsız edecekleri yerde, işi eski mesleklerine en yakın olan aktörlük yoluna dökmüş, hayatlarını kazanıp gidiyorlar. Yeni iktısatda da bilmem var mı? Eskisinde bize ikame kanunu diye bir şey öğretmişlerdi. «Bir malın sürümü azaldı mı, ona benzer birini bulup sürmiye bakmalı» derlerdi.

Hafız (M..) in bu hayırlı istihalesi karşısında büyük Nasrettin hocamızn «Eski ayları kırpıp kırpıp yıldız yaparlar» hikmetini bir kere daha hatırladım. Demek yeni zamanlar da bizim eski hafızlardan bir kısmını kırpıp sahne yıldızları yapmış.

KARİKATÜR

UYUTAN ADAM

Arkadaşım sokaktan geçen kibar kıyafetli bir bayı gösterdi;

— Bu zat insanı azamî iki dakikada uyutuyor, dedi.

— Manyatizmacı mı? dedim.

— Hayır konferansçı, dedi.

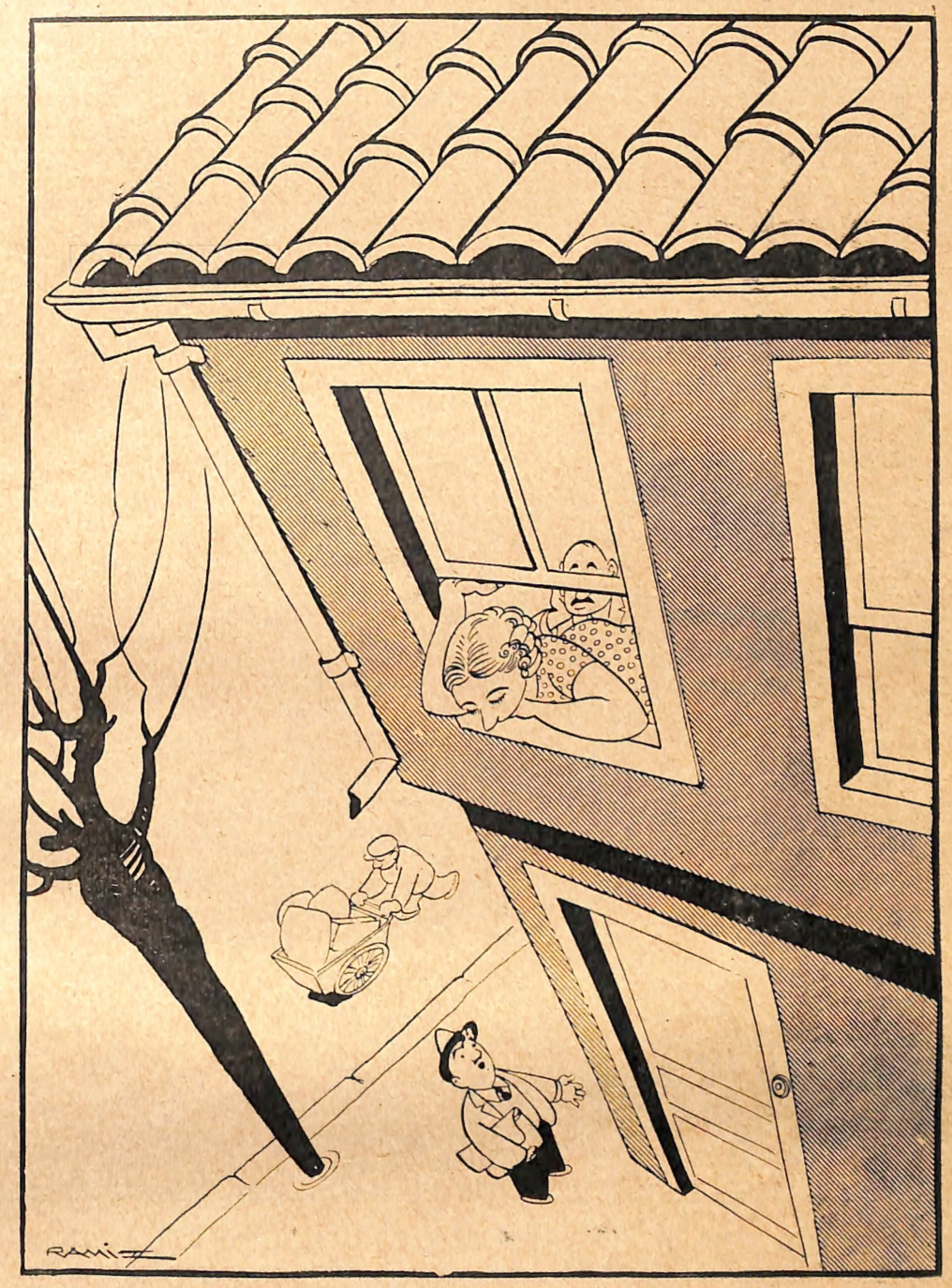

Tahsildar — Tahsile geldim bayan...
Bayan — Vah vah, geç kaldınız, evde okutacak ne varsa evvelden okutmuştuk!...

Ne yazarlar?

Oğlan, hem uzun boyluydu, hem de salakça idi. Fakat şair geçinir, kendini dâhî sayardı. Bir gün kendi ayarında kısa boylu bir ahbabile konuşurken rasladım. Uzun boylusu:

— Azizim, diyordu, Avrupada bizim gibi şairlerin oturdukları evin kapısına ölümlerinden sonra «Şu tarihten şu tarihe kadar burada oturdu» diye yazarlarmış. Halbuki bu sanattan anlamıyan memlekette meselâ benim gibi müthiş bir şair ölürse kapısına ne yazarlar.

Dayanamadım, kısa boylu yardağına soluk verdirmeden:

— Ne yazacaklar tosunum, dedim. Kiralık hane! Yazarlar.

Deniz tutmuş!

Genç şair İsmail Safa eskiden çok içerdi. Sonra sonra bu âdetini biraz kesti. Geçen gece iki nevzuhur dâhî şaire rasgeldi. Onlar şiir hakkında saçmalarken, genç şairimiz epey fazla kaçırmış olacak ki, iyiden iyiye yalpalamıya başladı.

Bu hali gören bir polis memuru:

— Bayım, dedi, galiba fazla içtiniz, bir araba bulsak da evinize gitseniz.

Şair müvazenesini temine çalışarak cevap verdi:

— Sarhoş değilim, bay memur, dedi, kendilerini dâhî zanneden iki serseme rasladım, dalga geçtiler. Deniz tutmuş olacak...

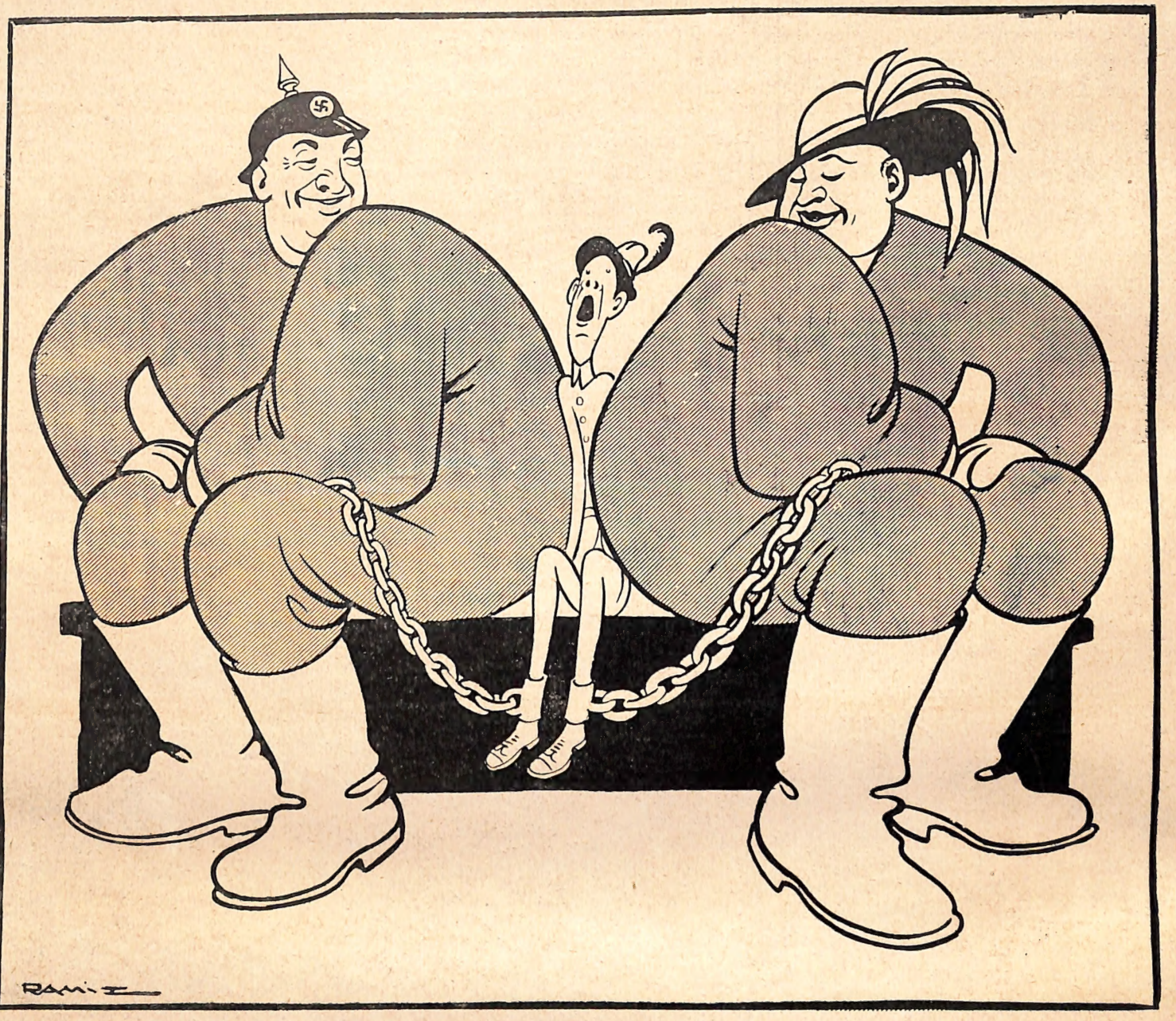

ALMAN, İTALYAN, AVUSTURYA ANLAŞMASINDAN SONRA:

— Sen de aramıza girdin ya, artık rahata kavuştun demektir!....

SALON KOMEDİSİ

[Sahne bir tiyatronun kulisini gösterir. Rejisör bir elinde piyes defteri, öteki elinde bir değnek dışarda oynanan piyesi takip etmektedir. Rejisörün yanında birkaç da makiyajlı aktör ve aktris vardır.]

Rejisör (Heyecan ve teessür içindedir) Vay anam! Herifçi oğlu yine rolünu unutmuştur. (**İşaret ederek fısıldar**) Ne duruorsun be hımbıl!

Aktörün sesi

Ne duruyorsun hımbıl?..

Rejisör (Değnekle kendi kafasına vurarak) Herif sufleden de ağnamoor ne der isem onu söyloor... Mubarek gala gecesinde temaşakerlere irezil olacağız.

Dışarda bir başka aktörün sesi

Bana niçin hımbıl diyorsun baba?

Rejisör (Saçını başını yolarak) Bu sefer de öteki başlamıştır saçmalamaga...

Babanın sesi

Ben sana hımbıl falan demedim oğlum.

Oğulun sesi

Ya kim dedi?

Baba

Kim mi dedi? Allah söyletti... Her ne ise oğlum... Orası lâzım değil... Ben artık seni evimden atmıya karar vermiştim... Bana senin gibi haylâz evlâdın lüzumu yok... Fakat anan yalvardı yakardı, ayaklarıma kapandı. Ben de onun üzerine seni evden kovmaktan vazgeçtim... Yalnız seni burada adam etmekten ümidimi kestim. Hemen şimdi Amerikaya hareket edeceksin... Üç sene tahsil edeceksin. Tahsilini bitirdiğin zaman buraya döneceksin.. Diplomanı gözümle göreceğim... Dokuzdan aşağı numara almışsan seni evden kovacağım, evlâtlıktan reddedeceğim ve artık eline on para vermiyeceğim. Yok eğer diploman iyi ise, yine bu evde yaşamıya devam edeceksin. Al şu paraları bakalım... Bu üç lira vapur paran,

Rejisör

Herif yine saçmalamaga başlamıştır **(Aktöre işaret ederek)** Ulan üç papel ilen Amerikaya gidilir hiç? Altın kuma gidoorsun?...

Aktörün sesi

Ulan üç papel ile Amerikaya gidilir mi?

Oğulun sesi

Ne bileyim parayı veren sensin...

Babanın sesi

Teessürden şaşırdım evlâdım... Kusura bakma... Al üç yüz papel... O da mı az... Hâsılı bu çantanın içinde bir hayli para var.. Artık vapura ne münasip ise verirsin... Haydi uğurlar olsun... Yolun açık olsnu. Dediğim gibi diplomasız dönersen vay haline...

[Dışarda perde kapanmıştır. Salondan bir alkış sesi]

Aktör (Sahneye girerek rejisöre)

Yahu, niçin öyle ikide birde işaretler edip kafamı şaşırtıyorsun?

Rejisör **(Hiddetle)**

Adam ol... Rolünü iyi belle de işaret etmeyim... Utanmaz herif..

Aktör

Yediği halta bak... Utanmaz sensin hergele,...

Rejisör

Sen ağzını kendine topla... Hergele deyi senin gibilere derler... Ben bu teatronun rejisörüyüm.

Aktör

Ne haltı olursan ol... Bana ne...

Rejisör

Ne deyi rolünü bellemez de sahnada, agnadın mı efendim, moloz taşı gibi dururşun.

Aktör

Moloz taşı babandır... Senden gecede iki papel alacağım diye kafamı patlatacak halim yok. İnsan bu.. Bazı yerleri unutuveriyorum işte... Eğer bir lâkırdı uydurup vaziyeti kurtarmazsam o zaman çeneni açmıya hakkın olur.

Rejisör

Sen kim oloorsun Aleksandrı Domanın piyesinde o güzelim lâkırdıları değiştirip yerine kendi hiyar gibi lâkırdılarını söylersin be herif...

Aktör

Ulan ağzını bozma... Fena olacak...

Rejisör

Fena olup da ne halt edeceksin be serseri!

Aktör

[Birdenbire rejisörün suratına bir yumruk atar]

Al bakalım dürzü. Ben şimdi oyunu bırakıp gidiyorum... Bakalım ikinci perdede ne halt edeceksin.

(Aktör hiddetle çıkar)

Rejisör

[Biraz sonra kendine gelerek]

Ulan hergele bana vurdu be.. Nerededir o it?..

Bir artist

Nerede olacak... Takma sakalını koparıp attı **gitti...**

Rejisör

Büsbütün mü gitti?

Aktör

Zennederim.

Rejisör

İyi etmiştir... Çünkim yumruktan sonra aklım başıma gelince kendisine ne yapacağımı bilir idi kerata.

Aktör

Peki ama, şimdi ne yapacağız? **(Çıngırak çalınır)** Perde açılmak üzere... Herifin rolü var... Oğul üç sene sonra Amerikadan dönüyor... Babasına diplomayı gösterecek. Bu işin içinden nasıl çıkacağız... Halka rezil olduk.

Rejisör

[Biraz düşündükten sonra]

Siz hiç merak etmeyin... Rolün arkasını kendim oynıyacağım...

Aktör

Nasıl olur?

Rejisör

[Hemen bir sakal bulup takarak]

Görürsünüz nasıl olur... Bana kim demişler... Adım ilen sanım ilen rejisör Agop Gazozyan...

[Rejisör cesaretle dışarı çıkar ve biraz sonra piyes başlar]

Rejisörün sesi

Gel evlâdım seni kollarımda deraguş edeyim... Ne o beni tanımadın mı? Hakkın var... Sen Amerikada iken pederin merhum olmuştur. Anan benim ilen evlenmiştir. E ne yapsın... Bu zamanda genç bir karı papaz karısı gibi kocasız oturacak değildi ya.. Ancak merhum babanın bir vasiyeti vardır.. Eğer Amerikadan iyi notlar ile bir diploma getirmeorsan seni eve kabul etmiyeceğim. Eski babandan kıl kadar farkım yoktur. Eski baban demek, ben demek... Ben demek, eski baban demek... Bunu böylece bilmiş olasın.

[Piyes alkışlar arasında devam eder]

Sukuşu

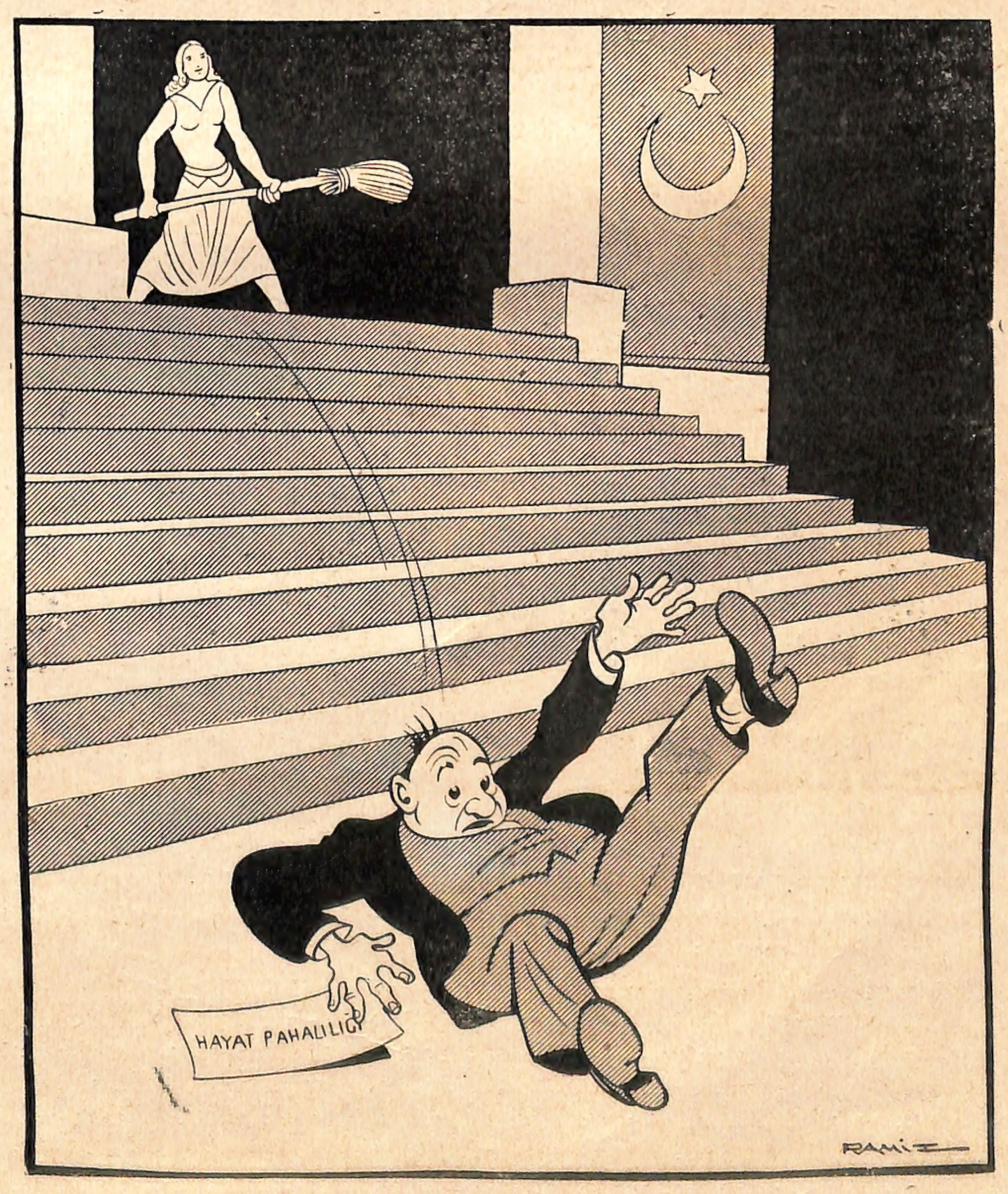

Pahalılık — Eskiden doğru söyliyeni lokuz köyden kovarlarmış, şimdi de doğru söylemiyenleri kovuyorlar, yandık!...

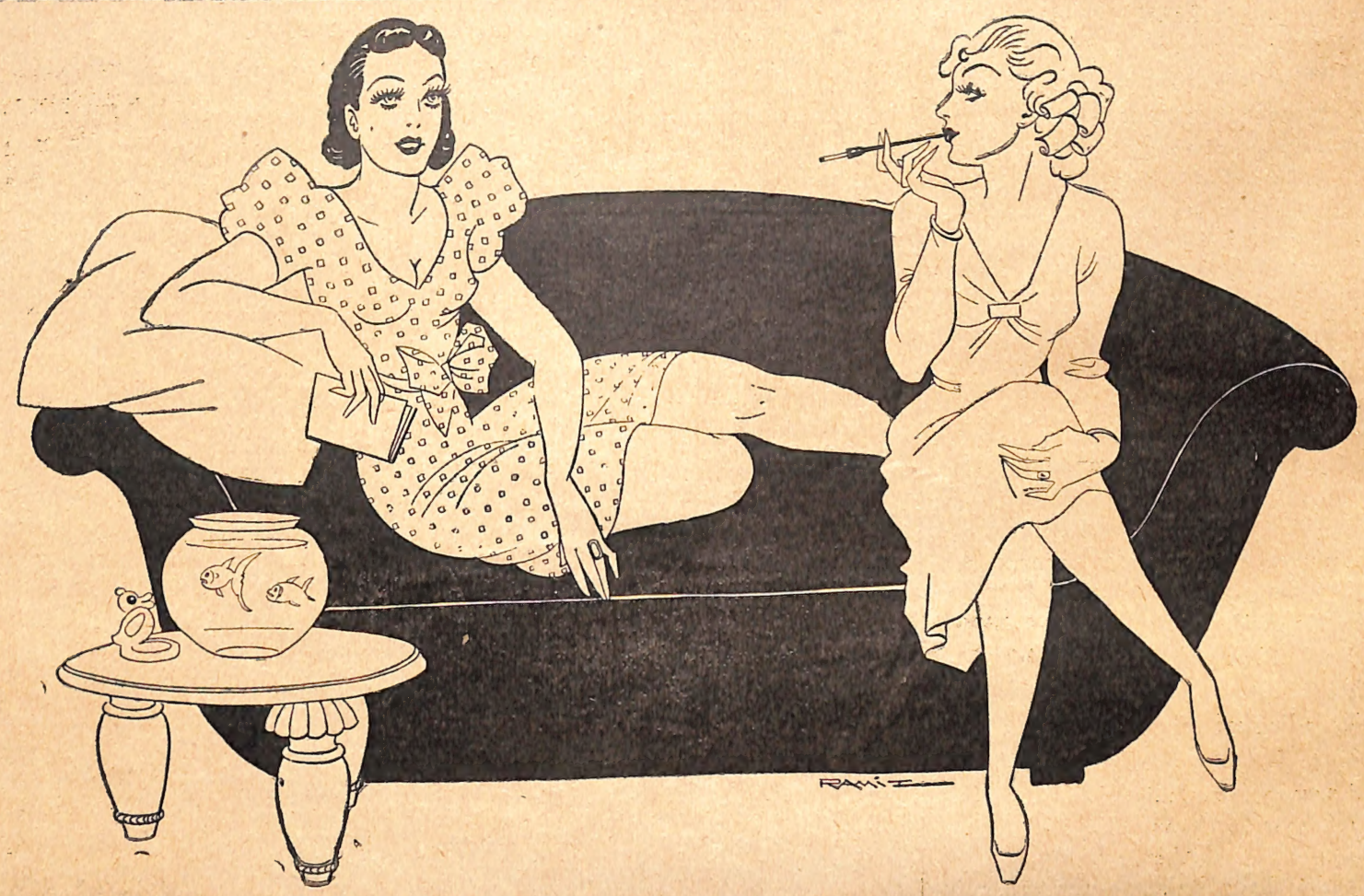

— Seni istiyen delikanlının istikbali müemmen mi?..
— Hem de ölüp ölünceye kadar... Gazi köprüsünün ayaklarını tetkik komisyonunda âza imiş!...

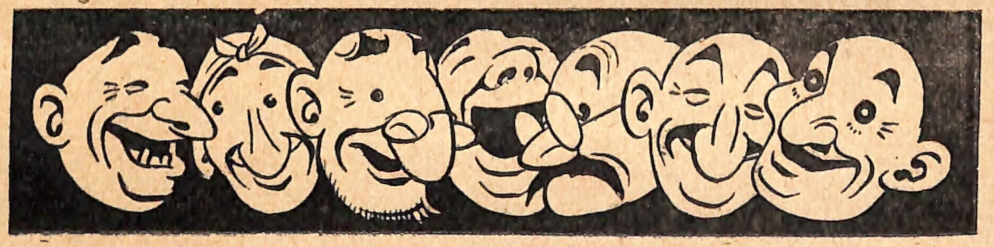

Genç Âlim

Mektepte iki kere ikinin dört ettiğini ilk önce o öğrendi. Ve burnunun delikleri enfiye tanelerile dolu sıska hesap hocasını alimallah haptetti.

Sonra tecvitte, Gulguleyi İdgamı maalgunneden ayıran ilk şakirt de o oldu. Ve arkası - tahmin edersiniz - çorap söküğü gibi gitti. Tarihte, Farisîde, coğrafyada menendi yoktu. Fakat tahrir vezifesi ile el işi dersinden berbattı.

Türkçe hocası tahrir dersinde:

— Kendiliğinizden bir şeyler yazın!

Derse, apışıyor. El işi hocası mevzu vermezse, kocaman bir parça mukavva ile renkli kâğıtların arasında rusvay oluyordu.

Yani ya ezberciliği harikulâde idi ama. kendisinden bir şey çıkarma, lâf aramızda kafasını işletme kabiliyetinden - çok şükür - müberra idi. Hattâ omuzlarının üzerinde bir kafa gezdirdiğini ancak burnunu karıştırdığı, yemek yediği, gözüne çöp ve böcek kaçtığı zaman hatırlıyordu.

Yazıları âdeta yiyor, sonra hepsini sırasile - tıpkı masası başına geçip avadanlıkları marifetile hüner gösteren bir hokkabaz kolaylığile - dışarı çıkarıyordu.

— Tarih mi?

Dediniz.

— Mısırlılar, diye başlıyor. Âsûrîler, Güldanîleri, Yunanlıları, Romalıları sırasile sayıyordu. Fakat araya bir kelime karıştırıp sırayı bozarsanız, insanın içine merhametle karışık tokatlamak hissi veren bir budalalıkla apışıyordu. İşte böyle yetişti. Bir sürü şehadetnameleri valdesinin lâvanta çiçeği kokulu sandığına istif ettiği tarihte mütareke senesi gelip çatmıştı.

Ne yapacağını düşünüyor, Maarif Vekâletinin eski merdivenlerini aşındırıyordu. İstanbul mektepleri ağzına kadar Hürriyet ve İtilâf taraftarı hocalarla dolu idi. Hazret, komşu kızına karşı duyduğu alâkayı koparıp Çatalcaya bile gidemediği için, boşta geziyordu. Asıl adı Mehmet iken:

— Aman bu da ne banal isim, şunu değiştir monşer!

Diyen bir mektep arkadaşına uymuş Ziya Fahri mahlâsını almıştı. İşte tam bu sıralarda bir ahbabı: «Bu memleketi kurtarsa kurtarsa ayni zamanda hem Türk, hem müslüman, hem şarklı, hem garplı olmak kurtarır» diyen Ziya Gök Alp'a takdim etti. Bu tanışmadan sonra oğlan âdeta gramofon plâkları haline geldi. Zaten zamirinde ezbercilik hüdayinabitti. Üstat ne derse «Şıp» diye ezber ediyor. Ötede beride söyleyip geziyordu. Her zaman ve her yerde, kendisinin de bir kafa gezdirdiğini hatırlamıya lüzum görmediği için rahattı.

Öyle ustruplu, öyle ardını arkasını kesmeden konuşuyor, öyle büyük kelimeler kullanıyordu ki, gitgide adı «âlim» e çıktı. İşin içyüzünü bilmiyen cühelâ, gel zaman,git zaman Ziya Fahri

efendiye «Genç âlim» demiye bulaştılar.

Hakikaten çocuk bacak kadarken boyundan büyük meselelere dil uzatmıya, olur olmaz ilmî haltları karıştırmıya özendi. Fakat ortalık durulup Anadolu zaferi tahakkuk ettikten sonra, yavrucak şaşırdı. Gayri büyük üstat Ziya Gök Alp'ın da süngüsü düşmüştü.

Memleketi islâmiyetle karışık Türklük, şarklılıkla karışık garplılık değil, kocaman bir dâhî ve bir kahraman Türk ordusu kurtarmıştı. Üstat susunca bizimkine de bir sükûtilik ârız oldu. Valdenin lâvanta çiçeği kokulu sandığından şehadetnamelerini çıkardı. Zafer karışıklığı arasında Avrupaya atladı. Avrupa odun gibi herife neylesin. Kürsünlerinden insanlara hitap eden ilimlerini bunun oturduğu sıradan da esirgemedi ama, meseleler ezbercilikle halledilir davalar değildi.

Genç âlim, Avrupadan dönerken memlekete, ilim hamulesi olarak ne götürdüğünü düşünmek için hayatında ilk defa kafasını önüne aldı ve ilk defa müracaat ettiği bu badbaht âzanın tamtakır olduğunu budala bir hayretle gördü.

Ve kendi kendine:

— Hele bir hayırlısile memlekete gidelim de sonrası kolay.

Dedi.

Ben kendisine ogünlerden bir gün rasladım. Çarşaf kadar şehadetnamesini koltuklamış, Maarifte iş arıyordu.

* * *

Şimdi - kim bilir - belki profesör olamadı ise bile çoktan doçent olmuştur. Yine kim bilir belki de yazı yazmak fırsatını ele geçirdiği zamanlar, parlak ve kocaman cümlelerle faşist ağzı makaleler kaleme alıyor ve «Genç âlim - müstakbel Ziya Gök Alp» ünvanile salınıp geziyordur.

Kulak misafiri

HARP ALÂMETİ NEYMİŞ?

Acar babasına sordu:

— Babacığım, hoca bugün mektepte bize defne dalı sulh alâmetidir, diyordu. Ya harp alâmeti nedir?

Babası dalgınlıkla cevap verdi:

— Onu bilmiyecek ne var, düğünlerden alınan portakal çiçekleri..

GÖNÜL ERİ

Yeşil gözlüm gitti.. yarın,
Bir gözleri elâ gelir!..
Bizim gibi âşıkların,
Hakkımızdan mevlâ gelir!...

★

Ben cennete girmem, belli:
Bunu böyle bellemeli!..
Bana yurdun bir güzeli,
Hurilerden evlâ gelir!...

★

Küçükleri gürbüz ettik,
Sır vermeyiz; biz söz ettik!..
Çoklarını baş göz ettik,
Mektupları hâlâ gelir!...

★

Dincim, kolay olmam harap,
Gitsin beyaz, gelsin Arap!..
Bana buse denen şarap,
Kevserden de âlâ gelir!...

★

Ne gam beni aşk eritse,
Yine gencim ömrüm bitse!..
Ufak tefek olan gitse,
Bir selviden balâ gelir!..

★

Varsın bir dul olsun çirkin,
Necdet!... Fakat kızdan çekin!...
Evli kadın değil tekin,
Başına çok belâ gelir!..

Necdet Rüştü

ODUN KÖMÜRÜ İHTİKÂRI:

— Bu sene de mangal yakalım dedik.
— Sonra ne oldu?..
— Az daha ocağım sönüyordu!..

— **Bizim mahdum baloda kerimenizi görmüş pek beğenmiş, beni yolladı.... «Bir de giyimli halini gör de muvafık ise söz kes» dedi!...**

Bu Dahi Bir Diğeri..

Yazan:
ÇAMDEVİREN

Bir güzel gördüm, ince, sevimli, mevzun dahi,
Teni gülden yumuşak, endamı uzun dahi.

Endamı uzun olsun, olmasın, bir şey değil,
Uzundu elle ayak, ağzile burun dahi.

Elinin uzunluğu cüzdanıma ulaştı,
Gitti saatle köstek, olmadı memnun dahi.

Leylek ayaklarile yola düşerdi hergün,
Gezerdi İstanbulu, olmazdı yorgun dahi.

Onun yayvan ağzına giren şey yokolurdu,
Ondaki iştihaya şaşırdı maymun dahi.

Hele uzun burnuna haset ederdi görse,
Abdülhamit denilen rahmetli melun dahi.

Nedense taliime düşer böyle Leylâlar,
Hele bu türlüsünü görmemiş Mecnun dahi.

Geldi Kurban bayramı, ucuzladı et ama,
Kesemem on nüfusa bir tane koyun dahi.

Türkçe konuşmıyanlar cezaya çarpılacak,
Çıkacakmış, dediler bu yolda kanun dahi.

«Cümhuriyet» de gördüm, «Tan» da yazmış, işittim,
Haberdar oldu zannım bu işten «Kurun» dahi.

Bunun için hep Türkçe konuşan yurttaş arar,
Amerika seyyahı Hikmet Feridun dahi!

Hayatın sazla, sözle geçti hep Çamdeviren,
Memnun değilsen bile olmadın mahzun dahi.

Salamon — Yazik olsun emeklerime... İrahmetli anana hiç benzememişsin... Bizin komşunun budala oğlunu bilem kandiramadin!...

Kaçta kapanmış?

— Bizim küçüğü çocuk bahçelerine intizaren parka götürüyoruz. Geçen yaz birkaç haftalığına Adapazarına gitmiştik. Orada akşam olunca yumurcak kolumu çekip de ne sorsa beğenirsin?

— Ne sordu?

— Baba, dedi, kırlar da saat beşte mi kapanır?...

Hürmet meselesi!

Avukata ehemmiyetsiz bir dava için gitmiş, hayret değil mi, davasını da kazanmıştı. Hesap günü üstat hukukçu ile şöyle konuştular:

— Borcum nekadar üstadım!

— İki yüz lira... Fakat şunu da unutmayın ki, bu fiat ahbap işidir. Merhum pederinize hürmetim vardı da,,

— Anlıyorum azizim, çok şükür sade hürmet pedere karşı ya büyük babamı da tanısaydınız?

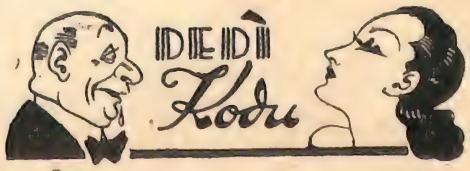

Ümit yokmuş..

Meşhur doktordu. Aparmatnı yoktu ama, hoş sohbetti. Bir gün zengin bir hastaya çağırdılar. Muayeneden sonra doktorun önüne miras hesabına çoktan dalmış bir yeğen çıktı ve sordu:

— Ne dersiniz doktor, ümit yok mu?

Üstat teessüfle cevap verdi:

— Maalesef delikanlı, maalesef... kurtuldu.

ROMAN HEVESKÂRI

Romancılığa dehşetli hevesim vardı. Arkadaşlarım elimden kalemi düşürmediğime bakarak bütün aşk mektuplarını bana yazdırırlardı. Pısırık âşık kıtlığına kıran girmediği için yazdığım mektupların bende saklı müsveddelerine nazaran adetleri yüzü çoktan aşmıştı.

Bundan başka küçük kalem denemeleri de yapıyor, bazan mensure, bazan hikâye kılıklı şeyler donatıyordum.

Bir gün bu işin böyle sökmiyeceğine karar verdim. Kendi kendime:

— İşte olgunlaşmaksa olgunlaşmak, staj yapmaksa staj yapmak...

Dedim, okumıya gelince Nat Pinkerton'lar, Arsen Lupen'ler, Nik Karter'ler, Pik Vik'ler bir iki tane de Güzel yazılar cildi lehülhamd hatmedildi. Daha ne isterim. Bir roman kaleme alayım. Gazetelere vereyim. Hem para gelsin, hem şöhret.

Paradan yana kaçınmadım. Kenarı yaldızlı, kabı mukavvalı birkaç defter satın aldım ve önce işe kendi hayatımdan başlamak istedim. Nasıl doğduğumdan tutturdum. İki yaşında ne keskin zekâ alâmetleri gösterdiğimi balandırdım. Mektebe başlamamı bir tafsil hikâye ettim. Sonra yazdığım iki yüz küsur sayfayı bana işi düşen bir zavallı âşık oğlana baştan aşağı okudum. Oğlancağız roman denilince, vurma, kırma, kesme, biçme mevzular düşünüyor olmalı ki...

— Yahu, dedi, peki, anladık doğmuşsun, büyümüşsün. Hani ya romanlık hikâye... Bir şey olduğu yok be birader... Yine sen bilirsin ama...

Ben de bu halin farkındayım. Nihayet bir çare düşündüm.

Defterlerimi, evrak zarflarımı, çoktan batmış bir, iki kıtıpyoz edebiyat mecmuasında basılan ve mürettip hataları bizzat tarafımdan mürekkepli kalemle tashih edilen yazılarımı koltukladım. Meşhur romancılardan birinin evine damladım. Meşhur romancının derdi zaten başından aşıyordu. Üstüne üstlük, bu koltuğu, cebi tomar tomar saçma dolu oğlanı görünce, neye uğradığını şaşırdı. Lâfı kısa kesmese belli ki, yandığı gündü.

— Hulâsa edin, derdinizi hulâsa edin.

Diye bana lâf fırsatı bırakmadan derdimi, sözüm ona anladı. Ben dosyalarıma defterlerime el atmıya kalkarken:

— Onları bırakın evlâdım, diye söze girişti, roman yazmak istiyorsanız... Yazacağınız şeyleri hayattan alın. Bizzat tecrübe edin.

— Yani...

— Yanisi bukadar. Şimdilik işim var. Başka bir gün yine teşrif buyurun uzun boylu konuşuruz. Hayattan... Alın. Bizzat tecrübe ister...

* * *

Tam iki gün düşündüm. Üçüncü günün sabahı kararımı verdim. Romanımda iki kahraman vardı. Birisi genç, güzel, şık bir delikanlı, öteki atak, hırçın bir külhanbeyi. İkisi de bir kızı seviyorlar. Şık delikanlı bir gün sevdiği kıza parkta raslıyor, aşkını açıyor, kabul ediliyor. Fakat öteki haşari işe karışıyor.

Şu halde üstadın dediği gibi «İşi bizzat tecrübe etmem» gerekti.

Bir pazar günü giyindim, süslendim parka indim. İki tane allı, dallı elbise giymiş bayana rasladım. Arkalarından

— Şiit! Arkadaş, aman yavaş yavaş aç, karım belki süpürge sopasile bekliyordur!...

yürüdüm. Bir tenha yere gelince yüzümü kızdırıp lâf atacak oldum. Fakat romandaki vak'a hayata benzemedi. Az daha karakolu boyluyordum. Bereket kızların işine bu gelmez olacak ki... Vak'ayı kafama inen bir, iki çanta darbesile atlattım.

Bu macera benim tasavvurlarıma tabantabana zıt olmakla beraber, hakikaten romanlık çıkmıştı. Şimdi bir de külhanbeyliği deniyecektim.

Sinemada gördüğüm gibi giyindim.

Annemin gözyaşları arasında bir omuzumu çarpıtarak sokağa uğradım. Rol malûm, bir kızcağızla beraber gezen kibar tavırlı bir oğlanın işini bulandıracağım.

Böyleleri daha ziyade mektep paydosundan sonra tenha sokaklarda bulunurdu.

Bu işe elverişli sokaklara saptım. Biraz dolaştım. Çapıma uygun iki âşıkdaş yakaladım. Bir önlerine geçtim, bir arkalarında kaldım. Bir iki öksürdüm. Nihayet gerileyip hizalıyarak delikanlıya bir kol vurdum. Vay sen misin, kolunu koluma değdiren?... Genç âşık bir taraftan:

— İmdat!..

Diye bağırmıya, bir taraftan da yumruk sille beni pataklamıya girişti. Oğlan tahminimden daha acar çıkmıştı. Ne ise uzatmıyalım polis yetişti. Beni kıyafetime mükâfaten ite kaka karakola götürdü:

— Zorbalığın, derebeyliğin zamanı çoktan geçti. Bacağına bakmadan tulumbacılığa özeniyorsun ha!

Tarzında az hakaret görmedim. Nihayet komiser iyi adammış. Ona derdimi yandım. Sözüme, söhbetime, cebimdeki kâğıtlara bakarak romancılık yüzünden bu hale geldiğime inandı. Hiddetli âşıkın gönlünü etti. Oğlana bir de kocaman tarziye verdim. Affı kurtardım. Hey gidi çocukluk hey!..

* * *

Meşhur mühendis Fakih hikâyesinin burasına gelince bütün dinliyenler kahkahalarla gülmiye başladılar. Yine bir mühendis olan ufak tefek esmer Hidayet Naci daha ileriye giderek:

— Vay budala vay, dedi, sen nerede, romancılık nerde?

Fakih bu dost iltifatına kızmadı sadece:

— Dua et Naci, dedi, o zaman bir katil romanı yazmıya hazırlanıp sana raslamadığıma dua et... Yoksa alimallah, şimdi benimle romancılık arasındaki mesafeyi ölçüp biçemezdin...

İspinoz

— Böyle de münasebetsiz roman görmedim, mütemadiyen bay, bayanı aldatıyor!...

İstediğini yapamıyorsan, yaptığını iste. İnsan istemeden bir doğar, bir de ölür. Şu halde yukardaki darbımesele göre ancak bu iki işi istemeliyiz. Ne saçma...

★

Kötü arkadaşla beraber olmaktansa, yalnız dolaşmak hayırlıdır diyorlar. Eğer vaktile kötü arkâdaşlarla dolaştınsa yalnızlık yine hayırlı değildir.

★

Senin saadetinin garantisi, herkesin müşterek saadeti içindedir.

★

Sıhhatli olan asla fakir sayılmaz. Yani ya ne demek? Sihhastsız zengini fakir mi sayacağız?

★

Yaptığın kötülüklerin mermere kazıldığını, fakat iyiliklerinin kuma yazıldığını unutma ki, senin için «iyilik et denize at, balık bilmezse hâlik bilir» sözünün mânası olsun.

★

Dikkat edin, kim çok vadediyorsa muhakkak çok unutuyordur.

★

Temiz bir hava iyi bir gıdadan daha kıymetlidir diyorlar. Bence en kıymetlisi temiz hava ile iyi gıdanın yan yana oluşudur.

★

Çırak usta olur.

★

Taş beğenmiyen duvarcıya kulak asma...

★

Dünyada bütün ümidini kaybetmekten daha feci iflâs yoktur diyorlar. İnanırım, çünkü bunun hilelisi olamaz.

★

Sefalet çeken bir memleketin kıralı bile her şeyini kaybetmiş sayılır.

★

Durgun suya mecbur olmadıkça ne elini sok, ne ayağını!

★

Tuz yalıyan su istermiş. Astarını bulan nasıl yüzünü isterse..

Filozof

Görünen köy

Sabahleyin evden çıktı. Tramvay caddesine doğru yürürken arkasından yetişen bir zat kendisini nazikâne selâmlıyarak söze başladı:

— Af buyurun efendim, bendeniz avukatım, önümüzdeki boşanma davanızda vekiliniz olursam size canla başla hizmet ederim. Aklınızda bulunsun.

— Fakat bayım, size benim boşanma davası açacağımı kim söyledi?

— Kimse söylemedi ama, ben sizin bitişik komşunuzum.

NEREDEN AZMA İMİŞ

Turfanda dâhîlerden biri Şair İsmail Safa'nın bulunduğu bir mecliste şöyle bir şiir okudu:

Kağnılar birer karğa,
Karğalar birer şarkı!
Hepsinde var bir marka,
Hepsi benden meraklı.

Paris 1926

Genç dâhî şüphesiz cevahirinin dibindeki tarihi bililtizam okumuştu. Dinliyenlerden biri şair İsmail Safa'ya sordu:

— Parise gitti mi bu zıpır?

— Doğma büyüme Parislidir ama, Fransanın payitahtından değil, Kadıköyün Paris mahallesinden!

USULÜ NEYMİŞ?

İki kişi konuşuyorlardı Zayıfı dedi ki:

— Ben her keşidede muhakkak kazanıyorum.

— Aman nasıl bir usul buldun?

— Usul falan değil be kardeşim, bilet satıyorum.

Hangisi usta?

İhtiyar kadın, ihtiyar dilenciye sadaka verince, dilencinin yanında duran on yaşındaki çocuk da elini açtı. Kadın bu vaziyeti görünce hiddetle sordu:

— Haydi sen dileniyorsun, bu ciğerpareni de dilenciliğe alıştırmıya utan mıyor musun?

İhtiyar dilenci gülerek cevap verdi:

— Af buyurun bayanım, bu delikanlı hem oğlum değil, hem de mesleğe ben onu alıştırmıyorum, o beni alıştırıyor.

NELERİ ÖRTÜYORMUŞ:

Zevci sevki kadarle zengin olmuştu da İstanbul cihetinden Maçkaya taşınmışlardı. Bunda hayret edilecek bir cihet yoktur. «Zira iflâs eden Maçkalılar da biraz kıvrandıktan sonra «Daha orijinal hayatı var» diye Topkapıya, Edirnekapıya, Çatladıkapıya taşınıyorlar.»

Yeni zenginler de çay ziyafetleri vermiye, kabul günleri tertibine başladılar. Bayan, tombul bir kadındı. Fakat uçları manikürlü, parmakları sıra sıra yüzüklerle dolu ellerinde eski çamaşır yıkamaların melun izleri bir türlü kaybolamıyordu.

Bir gün bir toplantı esnasında yeni zenginin ârsız kızına kur yapan iki züppe aralarında şöyle konuştular:

— Ev sahibesinin şıklığına, mücevherlerine ne dersin?

— Bilhassa çok yüzük takması isabet! Hiç olmazsa ellerinin nasırlarını örtüyor.

Aç gözlülük!

Kendisini tedavi eden meşhur doktora teşekkür için gitti. Ayrılırlarken cebinden hakikaten kıymetli bir cüzdan çıkardı:

— Daima beni hatırlamanız için size naçiz bir hediye, dedi, lûtfen kabul buyurun doktorum.

Doktor ücretin bir cüzdanla ödeneceğini zannetti ve somurtarak:

— Tedavi hesabını eve mi gönderelim, diye sordu?

— Borcumuz nekadar?

— Yüz lira, bu da hatırınız için..

Sabık hasta doktora uzattığı cüzdanı açtı, içindeki üç yüz liradan iki yüz lirasını alarak geri kalanları doktora verdi.

NEREDEN ÇIKARMIŞ?

Beygirin üstünde resim çıkarmıştı. Gösterdiği arkadaşı sordu:

— Bunu enstantane mi çıkardın?

— Evet neden anladın?

— Fotoğrafçı poz almıya uğraşsaydı, seni ancak beygirin ayakları dibinde çıkarabilirdi de...

İHTİYAT MESELESİ

Namlı hırsızdı. Son davayı avukatı sayesinde kolay atlatmıştı. Tahliye edildiğinin ertesi günü sokakta karşılaştılar.

Müşteri:

— Affedin, dedi, hemen sizi ziyarete gelecektim, maamafih bugünlerde muhakkak uğrıyacağım.

İhtiyatlı avukat gülerek cevap verdi:

— Eksik olmayın ama, rica ederim gelirseniz de gündüz gelin! **Papağan**

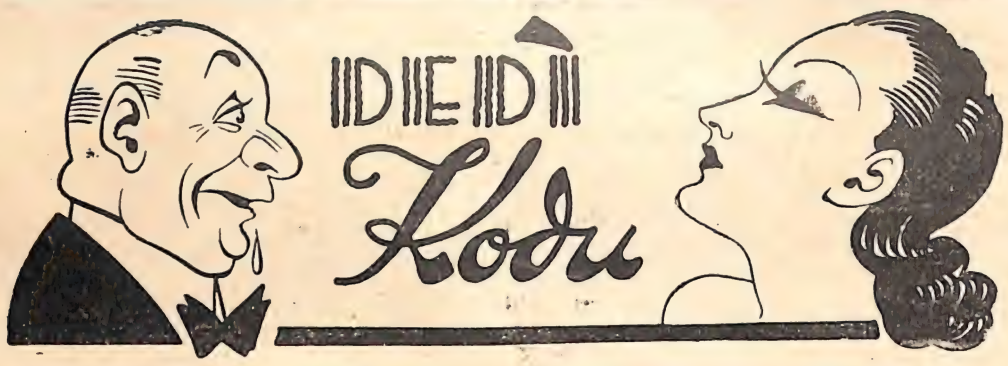

Ayı olmak arzusu..

Bütün dünyayı saran harp ve tayyare korkusu malûm. Geçen gün bir mecliste yine bu tehlikeden bahsediliyordu. Arkadaşlardan biri yeni harbin getireceği fecaatleri tasvir ederken bir başkası gözlerini kapıyor, başını iki yana sallıyarak içini çekiyordu:

— Ah yarabbi ne olurdu beni çoluğum çocuğumla beraber bir ayı ailesinin babası olarak dünyaya getireydin.

— Hislerini gayet iyi anlıyorum, dedim, zulüm, ölüm, ateş ve kana doymıyan bir insanlığa mensup olmaktansa, masum bir hayvan, meselâ bir ayı olmayı istiyorsun değil mi? dedim.

O cevap verdi:

— Hayır onu düşünmedim. Ben sadece kendimi ve ailemi tayyarelerden korumak gayretile böyle bir arzu izhar ettim.

— Ne gibi?

— Ne gibi olacak... Tayyare tehlikesine karşı ayı ininden daha emniyetli bir sığınak yok da ondan.

Doktor — Kızım midende bir şey yok ama, karnını garanti edemem!...

Bir ruya

Okumayı çok seven saf bir arkadaş söylüyordu:

— Gazetelerdeki tarihî tefrikalara bayılıyorum. Aman efendim onlar ne derin ve ince tetkik ve tetebbü mahsulü şeyler... Yalnız bazı anlıyamadığım noktalar var. Muharrir hükümdarların hususiyetlerine dair öyle ince tafsilât veriyor ki, bunları kimden ne gibi vesikalardan öğrendiğini bir türlü anlıyamıyorum. Meselâ dün okuduğum bir tefrikada muharrir eserin kahramanı olan padişahın bir ruyasından bahsediyordu.

Padişah ruyasında bir dere kenarında geziniyormuş. Karşısına genç bir adam çıkmış, ona tuttuğu yolun yanlış olduğunu, gözdelerine karşı ihtiyatlı davranmazsa bir belâya uğrıyacağını söylemiş. Hükümdar evvelâ kızar gibi olmuş fakat sonradan bu genec hak vermiş, «Eksik olma. Hatamı anladım. Bundan sonra gözdelerime karşı daha açıkgöz davranırım» demiş.

Anlıyamadığım nokta şu: Muharrir padişahın ruyasında bir gençle konuştuğunu söylüyor ve aralarında geçen muhavereyi olduğu gibi naklederek bu esnada padişahın yüzünde hâsıl olan değişiklikleri ve teessür alâmetlerini bile kaydetmekten geri durmuyor. Bu nasıl oluyor?

Cevap verdim:

— Padişahın ruyasına giren genç adam muharririn kendisidir.

Ha Veli, Ali..

İkiz doğmuşlardı. İki su damlası gibi biribirlerine benziyorlardı. Büyük harp patlayınca emsallerile birlikte askere davet edildiler. Askerlik şubesine muayeneye gittiler. Muayene odasına önce Veli girdi. Göğsünde bir sakalık buldular. Silâhsıza ayırdılar. Dışarı çıkıp bu havadisi Aliye söyleyince kardeşi:

— Aman Veli, dedi, öyle ise benim yerime de sen gir. Ben de silâhsıza ayrılayım.

Veli, muayeneye kardeşinin adile tekrar girdi. Dışarı çıktığı zaman somurtmuştu. Aliye:

— Olmadı, dedi, sen sağlam çıktın! Silâhlı asker olacaksın!

SAHTE SERSERİ

Yazan Ta-Ka

MACERA AŞK VE EĞLENCE ROMANI..

— 7 —

etrafına bakındı. Boyalı dudaklarının kenarına, Osman Nuriyi yalnız kıstırmaktan mütevellit bir memnuniyet tebessümü iliştirerek geldi yanı başındaki masaya oturdu. Kolundaki plâtin bilezikleri şıkırdatıyor, parmağındaki tek taşlı yüzükleri ışıldatıyordu.

Göz göze geldikleri zaman Osman Nuri kart karının bakışlarında öyle davetkâr bir mâna okudu ki, gayri ihtiyarî sordu:

— Af buyurun hamfendi, ben buraların yabancısıyım, size bir şey sual edeceğim...

— Hay hay efendim,

— Odanızda kedi yavruları var mı sizin?

— Ne münasebet.

— Yahut başka hayvanlar, olabilir ya, benim hisseme kediler düşer de, size kanarya, papağan, salon köpeği falan koyarlar.

— Hayır, beyefendi, maalesef ben odamda yapayalnızım... Yapayalnız... - İçini derin derin çekip, gözlerini Osman Nurinin gözlerinde bayğınlaştırarak - yalnızlık ne fena... Hele bir kadın için... Bir ruh ve gönül arkadaşı bulamamak, onunla baş başa oturup dertleşememek ne fena... Öyle bedbahtım ki... Siz de üçüncü katta mı oturuyorsunuz?

— Hayır, ikinci kattayım, odam iyi ama kedi yavruları...

— Ah, ben kedileri pek severim beyefendi, ne munis, ne içli, ne sevimli mahlûklardır onlar...

— Hiç beslemediğim için hususiyetlerini bilemiyorum.

— Şu halde benden de çekininiz beyefendi, ben de kedi tabiatlı bir kadınımdır, sevince hain görünürüm, sevdiğimi tırmalar, hırpalarım.

Lâf bu tehlikeli noktaya gelince salona diğerleri girdiler. Leman hanım ihtiyar sefirle gülüşe şakalaşa, sanki başka boş masa yokmuş gibi Osman Nuri ile Şaziye hanımın masalarına en yakın masayı seçti. Bunun üzerine keyfi kaçan Şaziye hanım delikanlının kulağına, bir şeyler vadeden, yumuşak bir sesle:

— Haydi beyefendi, diye fısıldadı, bana kedilerinizi gösterin, haydi odanıza gidelim.

— Şimdi uykudadırlar. Hele yarın olsun uyanırlar, istediğiniz gibi seyredersiniz.

— Ben çok yavaş yürürüm, çok yavaş, onları hiç uyandırmam, göreceksiniz.

Kadının gözleri öyle garip parlıyordu ki, Osman Nuriyi âdeta korku aldı.

— Ne halt etmeliyim?

Diye düşünürken bir garson imdadına yetişti. Delikanlıya bir pusula uzattı. Osman Nuri tezkerenin altındaki isime baktı:

Mehmet Sadık

Hayret ederek okudu:

«Bendeniz müsabakasını kazandığınız Celâdet gazetesi sahibi Ahmet Yarar beyefendinin dostlarındanım. Sizinle tanışmak istiyorum. Eğer mahzur yoksa yemek salonuna kadar teşrif eder misiniz?»

Osman Nuri hemen yerinden fırladı. Kedi meraklısı hatuna:

— Affedersiniz, diye söylendi, bana son derece faydalı olabilecek bir haber gönderdiler.

Hemen yürüdü. Yolda kendi kendine:

— Bu otelde tamamile şaşırdım, diyordu, ben senelerce ilân işleri için Ahmet Yarar'la görüşmiye uğraşayım, yolunu bir türlü bulamıyayım da buraya gelir gelmez fırsat ayağıma takılsın, olur iş değil doğrusu.

— 15 —

Mehmet Sadık, Osman Nuriye evvelâ, ayni otobüste yolculuk etmek tesadüfünden lâf açtı. Sonra Celâdet gazetesinin birinci ikramiyesini kazandığı için tebrik etti. Ve bu hayırlı işin zevkini çıkarmak üzere birkaç kadeh rakı içmeyi kabul etmesini yalvardı. Rakılar gelip ilk kadehler yuvarlanınca Osman Nuri sözü döndüre dolaştıra iş meselesine getirdi:

— Buraya geldim ama, bir ben bilirim, bir de Allahım bilir, diye başladı, kartınızı alınca son derece sevindim. Mademki Ahmet Yarar beyi tanıyorsunuz, bana çok büyük yardımınız dokunabilir. Ben birinci sınıf bir ilân ve reklâm mütahassısıyım. Lâkin memleketimiz hâlâ reklâmın ehemmiyetini kavrıyamamıştır. Malûm ya, bütcesine ilân ücreti diye bir masraf hanesi koyan müesseseler henüz parmakla gösteriliyor. İstanbulun en çok reklâm yapan işleri Ahmet Yarar'ın elinde, Kaç kere ona baş vurmak istedim, mümkün olmadı. Sahip olduğu şirketlerin direktörleri de hiç iş bilmiyorlar.

— Vah vah. Ahmet Yarar'a müracaat etseydiniz, sizi muhakak dinlerdi.

— İşte bunu bir türlü beceremedim. Size daha açığını söyliyeyim mi, tam iki, iki buçuk senedir boştayım. İnsan boşta olunca üstüne bir ümitsizlik çöküyor. Hem koca milyoner hop diye görülür mü? Görsem de tok açın halinden ne anlar? Size rica etsem bana büyük bir iyilikte bulunabilir misiniz? Benim bir sürü reklâm projelerim var. Onları getirteyim, bir göz gezdirin. Sonra beni dostunuz Ahmet Yarar'a tavsiye ediverin. Bu tavsiyeden maksat gözü kapalı iş vermesi değil, faydalı olursam... Ne dersiniz, benden bu tavassutu esirgemez misiniz?

— Ben reklâmdan pek anlamam ama, kâğıtlarınızı Ahmet Yarar beye gösteririm, pardon gönderirim.

— Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Artık ben buralarda duramam ki... Gidip anneme etraflı bir mektup yazayım, kadıncağız sürü sürü kâğıtlar arasından proje dosyasını şaşırır da lüzumsuz bir şeyler gönderir. Evet.. Anneme hemen şimdi bir mektup yazmalıyım. Şimdi...

Son kadeh rakıyı yuvarladı. Mehmet Sadıkı minnetle selâmlıyarak dı-

şarı çıktı. Holde sabık sefiri kebirle karşılaştı. Sabık sefirin buruşuk suratında yegâne düz parça, tek gözlüğü idi. Sırıtarak:

— Mühim bir komisyonum var monşer, dedi, henüz tanışmıyoruz ama kadınlarla âdabı muaşeret yanyana yürüyemiyor. Bendeniz sabık Viyana sefiri Salih Fırakî.

— Osman Nuri.

— Müşerref oldum. Sizinle tanışmak istiyen güzel bir bayan var. Kavalyesi işlerinin çokluğundan İstanbulda kalmış, güzel bir kadın. Tavassutumu rica etti. Bendeniz de Komilfo bir adam olduğum için hemen Olrayt, dedim. Lûtfen beni takip eder misiniz monşer.

— Hay hay monşer.

Leman hamfendinin masasına yaklaştılar. Sabık sefir Viyana İmparatorluk sarayında resmî bir vazife ifa ettiği sıralara yakışır bir ciddiyetle Osman Nuri ile Leman hamfendiyi tanıştırdı. Genç kadın;

— Biraz oturmaz mısınız, dedi, sizinle tanışmayı çok istiyordum.

— Maalesef hamfendi, acele bir mektup yazacağım.

— Fena mazeret, artık posta yoktur ki...

— Olsun, ben bugünün işini yarına bırakamam.

— Şu halde bir sual daha, burada çok kalacak mısınız?

— Tam on beş gün, bir gün bile fazla olamaz... Malûm a, buraya Celâdet gazetesi sayesinde gelebildim. Şimdi mühim, çok mühim bir iş üzerindeyim. Eğer olursa daha evvel gidebilirim. Maamafih bu bir ihtimal. Yine görüşürüz efendim, daha epey buralardayız.

Kadınla erkeği selâmlıyarak yürüdü. Asansör yukarda olduğu için beklemedi. Merdivenlere sardı. Birinci kat sahanlığında Necati efendi ile karşılaştılar. Necati efendi avuçlarını hohlıyarak:

— Aman beyefendi, dondum, dedi, sizin odada da kalörifer yok mu?

— Ne münasebet azizim, kalörifer harıl harıl yanıyor. Gelin de bakın. Sahi iyi akıl ettim. Ben anneme mektup yazarım siz ısınırsınız, sonra beraber aşağıya ineriz.

Hey canına ne tesadüf. Beş dakika evvel Ahmet Sadık bey adında bir zatla tanıştım. Kalantor bir adam. Bana kalsa nerede tanışmak, Allah razı olsun bir tezkere gönderdi. Hoş benimle tanışmak istiyen istiyene. O boyalı kart karı ile, öteki züppe hatun da işe giriştiler. Biri önüme dikildi, sabık sefiri kebir imiş. Tuttu beni züppe hatuna götürdü.

— Yaşıyacaksınız burada. Ah gençlik ah...

— Bırakın Allah aşkınıza, benim şimdi kadın macerası sıram mı? Size asıl mühim hâdiseyi anlatmadım. Bu Ahmet Sadık bey yok mu? Bizim buraya gelmemize sebep olan Celâdet gazetesi sahibi Ahmet Yarar'ın aziz ahbabı imiş. Ne dersiniz.

— Olabilir derim.

Odaya girdikleri zaman Necati efendi hayretle düşündü:

— Hay Allah kahretsin, bizim gazetenin birincisi ile ikincisi arasında bukadar fark nereden çıktı? Bu herifler ne halt ediyorlar? Birinci son sistem bir salona alınmış, ikinciyi tavan arasına sürdüler. Vay edepsizler vay.

O, bunları düşünürken Osman Nuri komodinin üstündeki portakal şurubu surahisine sarılmış bardakları doldurmuştu.

— Necati efendi, birer bardak portakal şurubu içelim yemekten evvel iyidir!

Diye uzattı. Necati efendi şurubu damağını şaklatarak bitirdi. Osman Nuri sordu:

— Sizin odada da Portakal şurubu var mı?

— Yok..

— Ya kediler?

— Ne kedisi?

— Halis Van kedileri, baksanıza.

Talili otel müşterisi, talihsiz otel müşterisine yepyeni bir sepet içinde uyuklıyan halis Van kedilerini gösterdi. Sonra misafirinden müsaade istiyerek, annesine mektup yazmıya oturdu. Mektubu bitirip başını kaldırdı. Necati efendinin yerdeki halının üstüne yüzü koyun uzanarak kedi yavrularile oynadığını görünce telâşla seslendi:

— Aman dikkat edin. Elinizi tırmalarlar, ben seveyim dedim de harap ettiler...

— Meraklanmayın biz eski dostuz. Çoktan arkadaş olduk. İşiniz bitti mi?

— Bitti.

— Şu halde ben de size odamı göstermeliyim. Yani ya iadei ziyaret... Gelin.

Merdivenlerden çıkarken Osman Nuri anlatıyordu:

— Demin tanıştığım Mehmet Sadık bey beni Ahmet Yarar'a tavsiye edecek... Ben halis muhlis reklâm mütehassısıyım. Türkiyenin en fazla reklâm yapan müesseseleri Ahmet Yarar'a ait... Bu tavsiyeden bir şey çıkar mı dersiniz?

— Niçin çıkmasın. Mademki herifi yakından tanıyormuş.

— Senelerdenberi işsizim. Öyle vaitler aldım, hepsi de öyle boş çıktı ki, artık kimseye ümit bağlıyamıyorum.

— Bundan muhakkak hayır çıkar.

— Nereden anladınız?

— Bana ekseriya malûm olur.

— Ne iyi kalblisiniz. Sade mâna veremediğim bir şey daha var. Elin yabancısı bana niçin yardım eder.

— Sizi çok sempatik bulmuş olmalı.

— Ay ben şimdi sempatik bir adam mıyım?

— Tabiî.

— Onun hesabına mı söyliyorsunuz, yoksa siz de bu fikirde misiniz?

— Ben de tamamile bu fikirdeyim.

— Öyle ise ben de sizin hakkınızdaki düşüncemi söyliyeyim. Ben de sizi ayni şekilde samimî ve iyi bir arkadaş olarak tanıyorum ve seviyorum.

— Teşekkür ederim.

Merdivenler çık çık bitmiyordu. Osman Nuri şaşırarak sordu:

— Nereye gidiyoruz yahu, siz yoksa bacanın üstünde mi oturuyorsunuz?

— Daha yukarda azizim, daha yukarda ..

Osmanın Nurinin aklı fikri işteydi. Sözü tekrar oraya getirdi:

— Mehmet Sadık bey bizim projeleri Ahmet Yarar'a gönderecek. Allah vere de herifçioğlu reklâmdan anlasa.. Hoş hiç ummuyorum ya... Afişten, reklâmdan anlıyan adam okadar kepazeliğe kucak dolusu para döker mi? Maamafih karşı karşıya gelmek fırsatını bulursam ağzından girer, burnundan çıkar, ona reklâmın ne olduğunu anlattırım. Ah Necati efendi. bir iş bulsam. Bir iş bulsam... Boşta gezmek çok fena... Bilmem hiç başınıza geldi mi?

— Sorma Osman Nuri bey, ben de ayni felâketin içindeyim, hemde senelerdenberi.

Osman Nuri durakladı.

— Şu halde Mehmet Sadıkla ahbaplığı ilerletmeliyim, dedi, belki size de bir tavassut koparabiliriz.

— Hay hay, minnettar olurum...

Tekrar birkaç basamak çıktılar. Dar koridoru yürüdüler, kapının önünde Necati efendi anahtarı çevirdi, kapıyı açarak eletkriği yaktı. Osman Nuri eşikte hayret ve dehşetten donakalmış bir adam gibi duruyordu. Kendisini toplayınca ilk sözü:

— Devam edecek —

TARİHTEN ÇİZGİLER: MAZUL NAZIR PAŞALARDAN BİRİNİN KONAĞINDA:

Paşa — Mabeyinci bey oğlum... Hayrola böyle erken erken, inşallah mührü sadareti getirdin...

Saraydan gelen mabeyinci — Şevketlû efendimiz ferman buyurdular ve dediler ki, «İşvebazı benim hamiyetlû paşama gönderdim bugün hemen kendisini nikâhlasın... Ömrü şahaneme dualar etsin..

Paşa — Ferman efendimizin... Fakat bey oğlum, ben şimdi haremdekilere nasıl meram anlatırım?...

İşvebaz — (Kendi kendine) Bu koca bunakla da oturulmaz ama, sırma bıyıklı oğlu sağ olsun!....

İhtiyacı yokmuş!.

Çallı çalışıyordu. Kapı hızlı hızlı çalınmıya başlayınca sinirlendi. Hizmetçisine:

— Git bak, dedi, kim gelmiş.

Hizmetçi baktı. Kapının zilini yıkar gibi çalanın dilenci olduğunu görünce geriye döndü:

— Affedersiniz, beyefendi, dedi, fakir bir adam gelmiş koltuk değnekleri var.

Üstat kısmı çalışırken dalgın olur. Bizimki de ciddiyetle cevap verdi:

— Koltuk değlekleri mi? Söyleyiver kızım, ihtiyacım yok.

Ne olacakmış?

Salonda oturmuşlar kahve falına bakıyorlardı. Fincanlara bakıp bakıp istikbali okuyan zat bir tanesinin içine dikkatle atfı nazar ettikten sonra sahibine:

— On sene sıkıntı çekeceksin azizim, dedi,

Falına bakılan zat merakla sordu:

— Sonra...

— Sonrası... Alışacaksın, vız gelecek.

Neosterin

Kızıl, kızamuk, difteri, grip gibi ağız ve boğaz yolile vücuda giren mühim bulaşıcı hastalıkl a rdan korur. Reçetesiz sa tılır.

Eskişehirde Ahenk

Musiki Ticarethanesi S. SUAT

Düz, yuvarlak, kuşaklı mandolinler muhtelif işlemelerde ahenkler.

Siparişler derhal gönderilir.

Zonguldak karilerimize

Yedigün ve bütün neşriyatının yeni ve eski sayılarını, cilt kapaklarını «ZONGULDAK MEKTEPLİLER PAZARI M. ZEKİ ERMAN» da bulabilecekleri gibi, bol çeşitli kırtasiye, en iyi edebî ve ilmî eserleri ve fotoğraf malzemesini de oradan tedarik edebilirler.

Operatör

Riza Ünver

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı

Telefon: 22683

İhmal etmeyiniz...

"LİNİA,, Kemeri istirahati temin, yağlanmayı men eder ve hareketinize gençlik verir.

Yalnız: **J. ROUSSEL** de satılır.

İSTANBUL Tünel Meydanı No. 12. 18 Numaralı kataloğumuzu isteyiniz, bedava gönderilir.

EV DOKTORU

Ehemmiyetsiz arızalar, küçük rahatsızlıklar için hemen telâşlanarak doktora koşmak, saatlerce, bazan günlerce hastalığınızın mahiyetini anlıyamadığınızdan merak içinde kalmak istemiyorsanız, YENİ EV DOKTORU'nu itina ile biriktiriniz. Ailede EV DOKTORU 20 formada tamam olacak bir Tıp Ansiklopedisidir. Onda, mahiyetini, işaretlerini ve sebeplerini öğrenmek istediğiniz her hastalığı hurufu heca sırasile bir dakikada bulacaksınız. YENİ EV DOKTORU sade size hastalığın mahiyeti ve sebeplerini değil, tedavi usul ve çarelerini de açık bir lisanla anlatacaktır. Her aile babası, her anne, YENİ EV DOKTORU'nu vefakâr bir arkadaş samimî bir kara gün dostu gibi kütüphanesinden ayırmamalıdır. Her forma 10 kuruştur.

Markamız sağlamlık ve
Ucuzluğun teminatıdır

ERKEK VE KADIN KUMAŞLARI

Kunduralar, Saraciye, Hazır elbise, Tuhafiye eşyası vesaire

YERLİ MALLAR PAZARI

KARİKATÜR

GÖRÜNÜŞE ALDANMAMALI!

Kadın — Münasebetsizler, yanlarımdan geçerken «Bekârlık sultanlıktır» dediler..
Erkek — Budalaya benziyorlardı ama demek akıllı imişler!...

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası İmtiyazı alan Neşriyat Müdürü: T. Şükrü